

Baráth Nóra:

A vonalképzés és a képteremtés összefüggései kisgyermekkorban

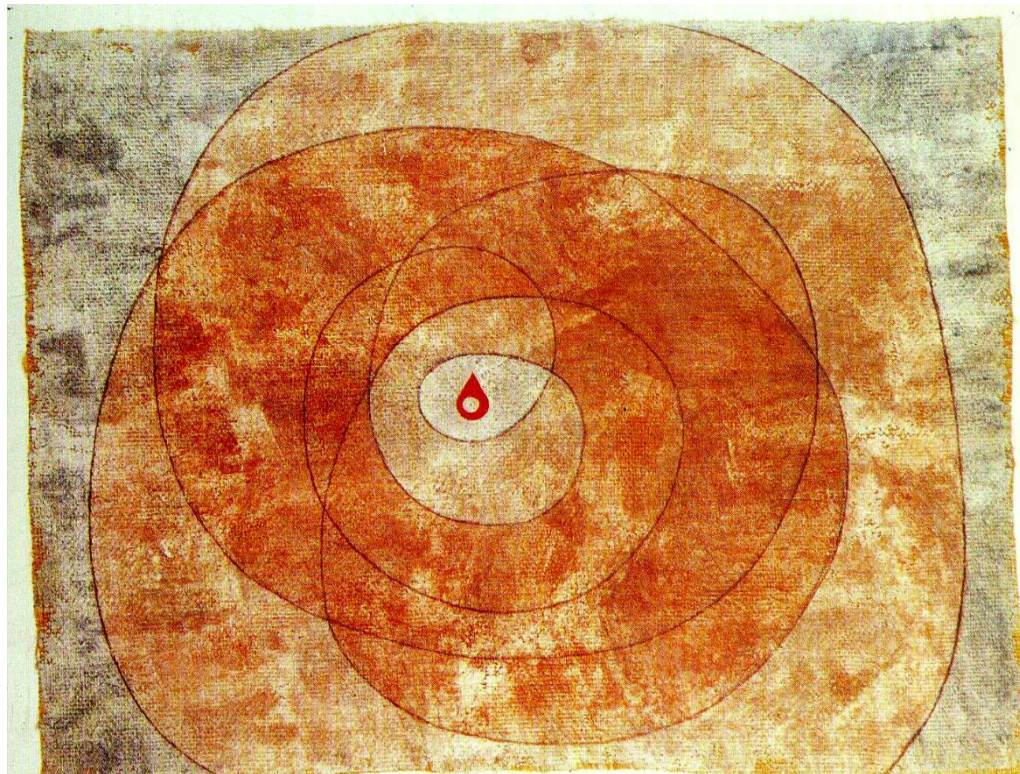

Pablo Picasso: Fényrajz

„Minden gyerek művésznek születik.
a probléma művésznek maradni, miközben felnövünk”
(Pablo Picasso)

„A vonal egy pont, ami sétálni ment,” (Paul Klee)

Paul Klee: At the Core 1935
1879– 1940. június 29.) svájci festő, grafikus.
<https://www.wikiart.org/en/paul-klee/at-the-core-1935>

2 és fél éves lány ceruzarajza

A vonal a mozgás képe

Az organikus ismétlődés mozzanatai, a dinamikus nyomhagyás öröme a firkakorszakban

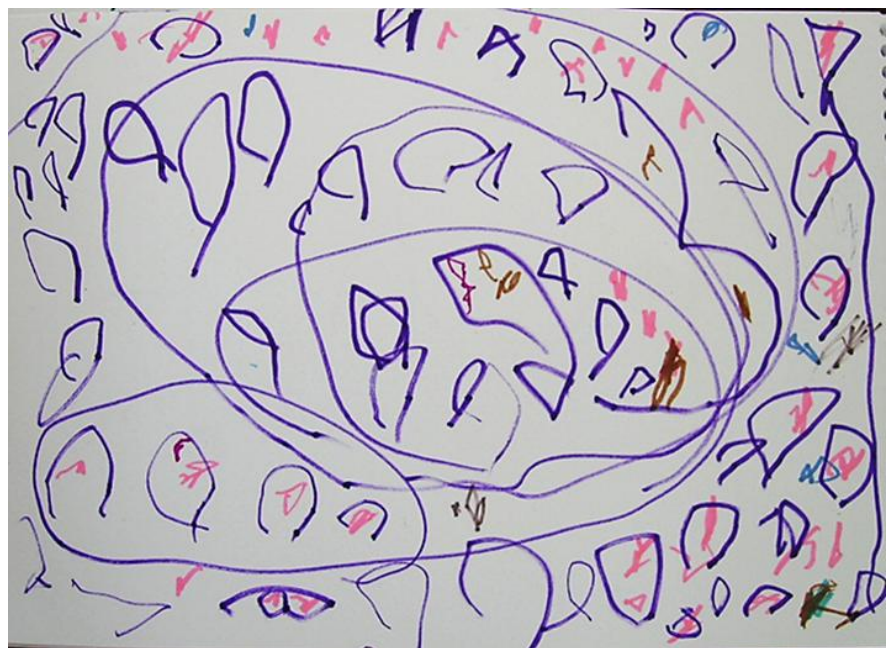

A váll, könyök, csukló spontán mozgásai:
lengővonalas íves és a körkörös vonalhálót
eredményeznek.

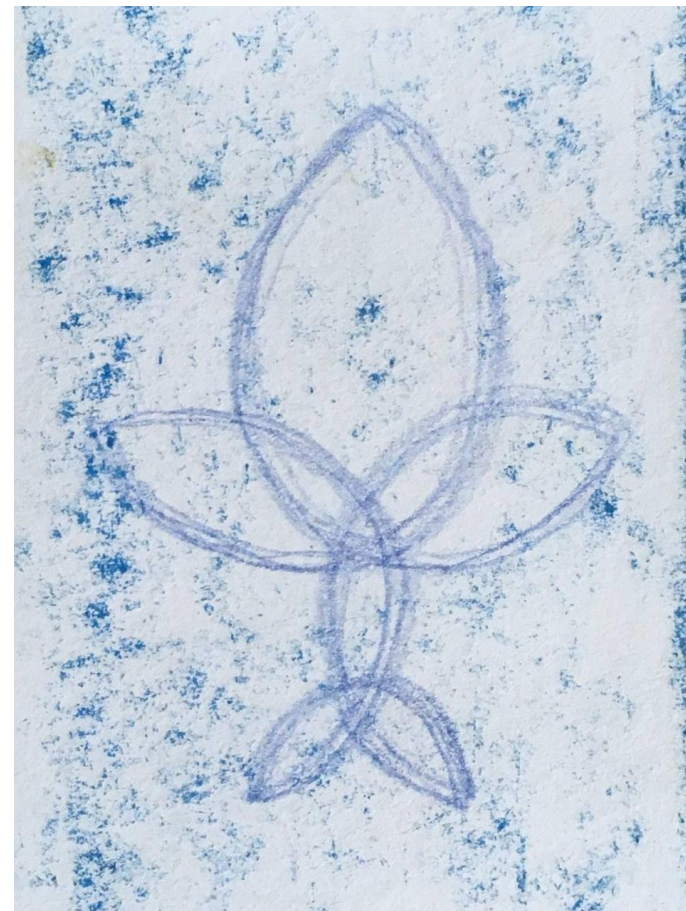
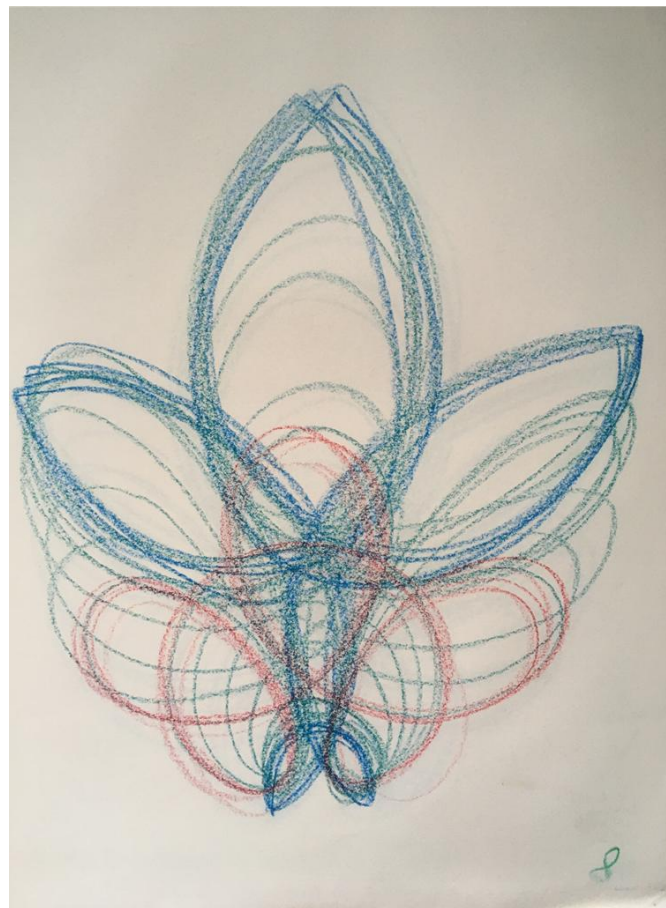

Gál Ferenc Főiskola
Szarvasi Gyakorló
Általános Iskola és
Gyakorlóóvoda

9

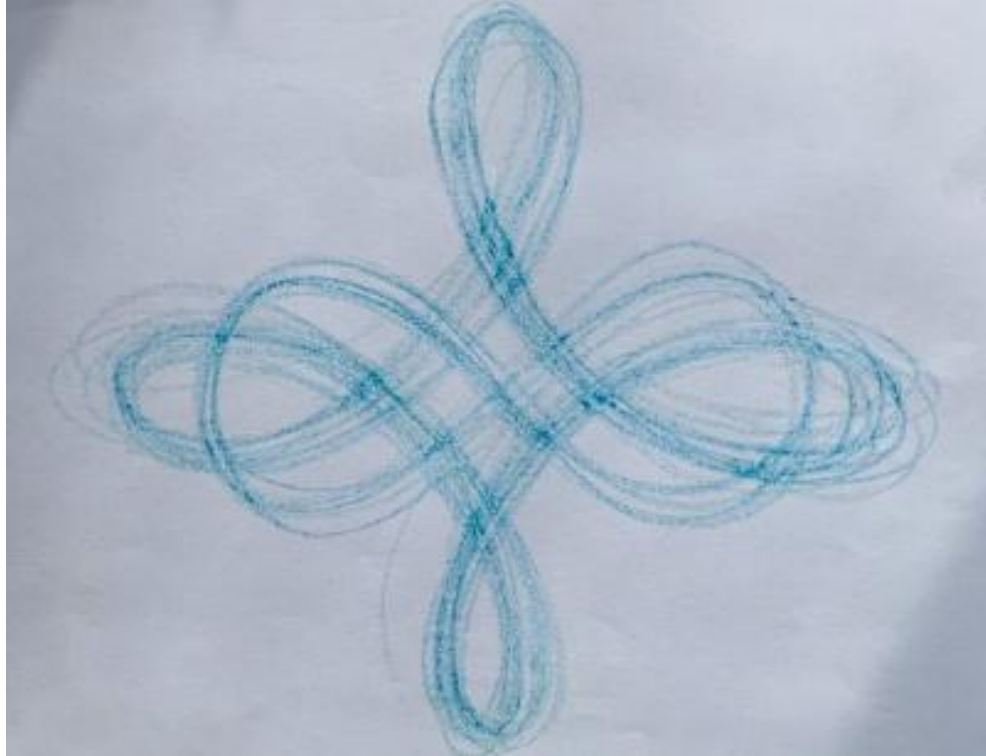

A dinamikus spontaneitás a gyakorlással, ismétléssel szelődül, lassul. Kialakul az akaratlagos mozdulatvezetés.

Dinamikus rajzolás gyakorlat

Az új alakzat a folyamatos átmozgatás által fokozatosan alakul ki.
A megszakítás nélküli dinamikus áramlásban az összefüggések átélése tapasztalati szinten történik meg.

Dinamikus kereső vonalak szabadkézi rajza

Mozgás utánzás

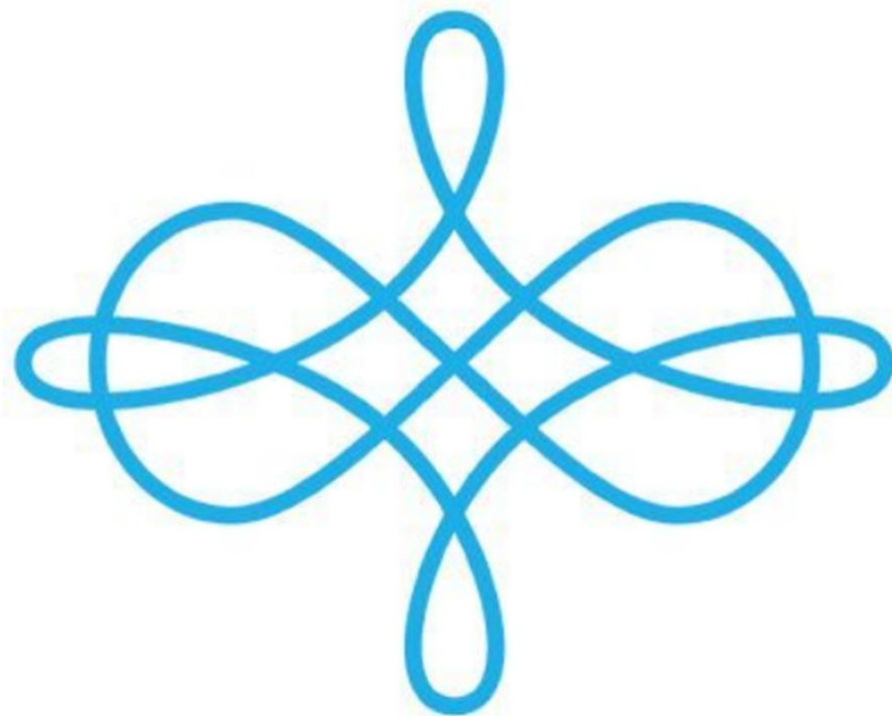
Fokozatosan alakul ki a rendeződés,
a rajzoló érzelmi minőségben alkot.

A kereső mozdulatokból halad a pontosság felé,
egyedi változatos megnyilvánulások születnek.

A vonal élő, változó, dinamikus mozgásnyom.

A mozdulatok a teremtő folyamatot utánozzák.
A látvány az élő folyamat változásaként tárul fel.

Nincs hiba, átalakíthatóság van.

Géppel rajzolt vonalak

Alakzat pontos lemásolása

Az ideális végeredmény képe.

Egyenletes szín, vonalvastagság.
Szigorúan szimmetrikus pillanatkép.
Pontosság.

Szabadkézzel (szinte) elérhetetlen képi minőség, ami
nagyfokú koncentrált mozdulatirányítást igényel.

Intellektuális, gondolat-vezérelt létrehozás.

Tökéletes egyformaság jellemzi,
az eltérés hiba.

A mozgékony körvonal

A dinamikus rajzolásban a forma nem kivetített kép, hanem a mozgás képe.

A kör, helyett körözés van, a hurok helyett hurkolódás

Az egyenes pedig egy irányváltoztatás nélküli futás.

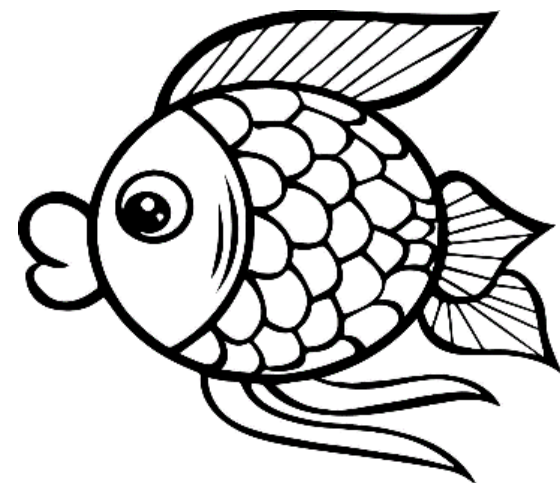
A születő alakzatok kapcsolatban vannak azzal a világgal, amely az eleven formák forrásvidéke.

Élményorientált, szubjektív megközelítés

Érzelmi viszonyulás dominál
Az élmény hangulatát fejezi ki

KONTÚR

A formák látszólagos határát jelzi a kontúr

Gondolati, intellektuális,
objektivitásra törekvő
megközelítés

Tárgyilagosság igénye dominál

Gyermekrajz másolásának kísérletei

4-éves kislány rajza

<https://www.nepmese.hu/index.php/palyazatok>

Hallgatói munkák

Gyermeki vonalképzés jellemzői

A rajzoló mozdulat dinamikája változik, a megjelenítés a belső képzet természetes kivetítése, **utánczása**.

Érzelemvezérelt rajzoló mozgás, élményközpontú képi kifejezés dominál.

Spontán dinamikus rajzolásmód, **változó vonalnyomaték**, vonalvastagság és lendület.

A vonalvezetés iránya spontán változik.
Gyors, lendületes vonalvezetés felől a lassabb irányítottabb felé haladnak, variálják az alapfirkákat, bátran kombinálnak.

Érzelmi nagyítás, részletezés, díszítés, válogatás, színezettség dominál.

Felnőtt alkotásmód jellemzői

Vonalvezetés pontosságra törekvő **másolása** dominál az alkotásmódban.

Célszerű irányított, logikus ábrázolásmód dominál.

Egyenletességre törekvő vonalnyomaték, vonalvastagság, és tempó.

A vonalvezetés iránya tudatosabb, lassabb, többnyire a merevebb ívű lengőfirkával tölti ki a nagyobb felületeket.

Látványelvű ábrázolásmód vezérli

Többnyire a vizuális viszonylatok, látványelvű arányok, részletek, reális színek pontos visszatükrözése a cél.

Bölcsődei dekoráció

Téli alkotások

Őszi dekoráció

Tavaszi bölcsőde

Kreatív ötletek gyerekeknek

Őszi kreatív

Kézműves

Bölcsőde

Pinterest
120 Bölcsődei alkotót...

Pinterest
110 bölcsőde ötlet, amelyet menthe...

Óvó néni.blog.hu
Babapihenő bölcsődéből érkezett kr...

Pinterest
47 Bölcsődei dekorá...

Óvó néni.blog.hu
Babapihenő bölcsődéből ér...

Pinterest
170 Ősz - bölcsőde és őszi ...

Pinterest
900+ Bölcsődei dekor ...

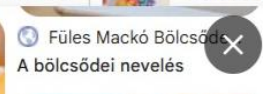
Pinterest
130 Tavasz - bölcsőde témájú ötlet it...

Árnyas Óvoda és...
Tevékenységek | Bölcsődei...

HelloBaby magazin
Igy segít gyermekednek a...

Füles Mackó Bölcsőde
A bölcsődei nevelés

Csaladinet.hu
Bölcsisekkel kreatívan -...

Rákosmenti Egyesített...
Téli napok a Mirr Murr...

Rákosmenti Egyesített...
Napraforgó Bölcsőde - Old...

Továbbiak megjelenítése >

Képtalálatok a következőre:

tavaszi kreatív bölcsődei alkotások

téli kreatív bölcsődei alkotások

Visszajelzés

Súgó

Mentve

Kreatív bölcsődei alkotások?

Mindy.hu
Mindy kreatív ötlet keres...

Mindy
Mindy kreatív ötlet keres...

Mindy
Mindy kreatív ötlet keres...

Mindy.hu
Mindy kreatív ötlet keres...

Mindy.hu
Mindy kreatív ötlet keres...

Mindy.hu
Mindy kreatív ötlet keres...

Femina.hu
8 nagyszerű, ám filléres játék, amivel ör...

Óvó néni.blog.hu
Kreatív téli alkotás...

Mindy.hu
Mindy kreatív ötlet kereső ...

Pinterest
110 Ovi kis csoport...

Femina.hu
8 nagyszerű, ám fillér...

Játsszunk együtt!
Őszi alkotások ovis...

Pinterest
46 Kreatív ötletek- ...

Pinterest
170 ovoda tél ötlet, a...

Neteducatio
Kreatív és szórakoztató vizuális ö...

Játsszunk együtt!
Őszi alkotások ovisoknak,...

Facebook
Kreatív óvónők és tanítónők" csoport | Facebook

Pinterest
A(z) 410 legjobb ó...

A napfény illata
90 kreatív ötlet otthoni alapanya...

Pinterest
12 Kreatív témájú ö...

Óvó néni.blog.hu
Tavaszi és húsvéti ...

Játsszunk együtt!
Kreatív ötletek az első...

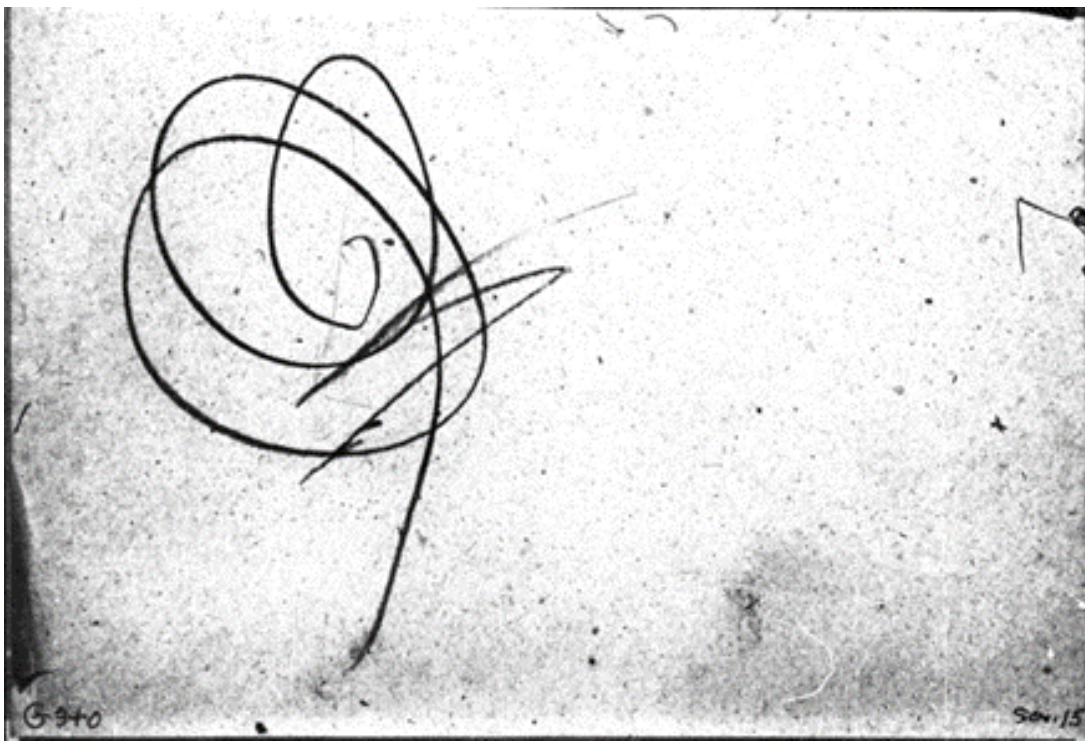
Kreatív óvodai alkotások?

Egyforma végeredménnyel, kompozícióval?

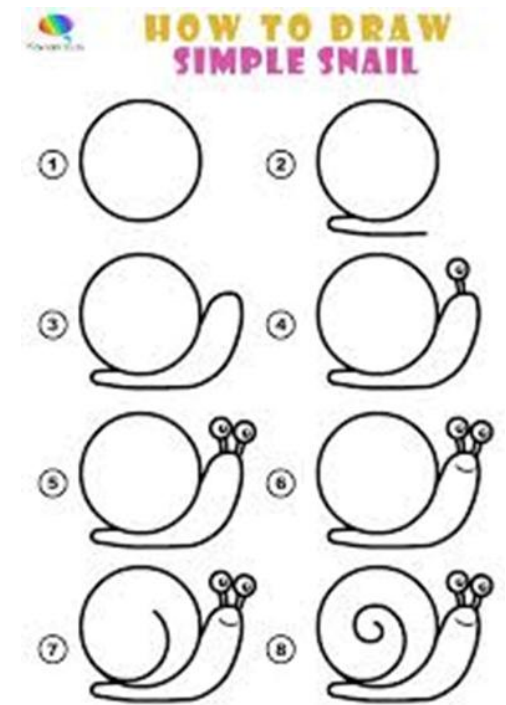
Uniformizált előrajzolással?

Egyszínű színespapírokkal?

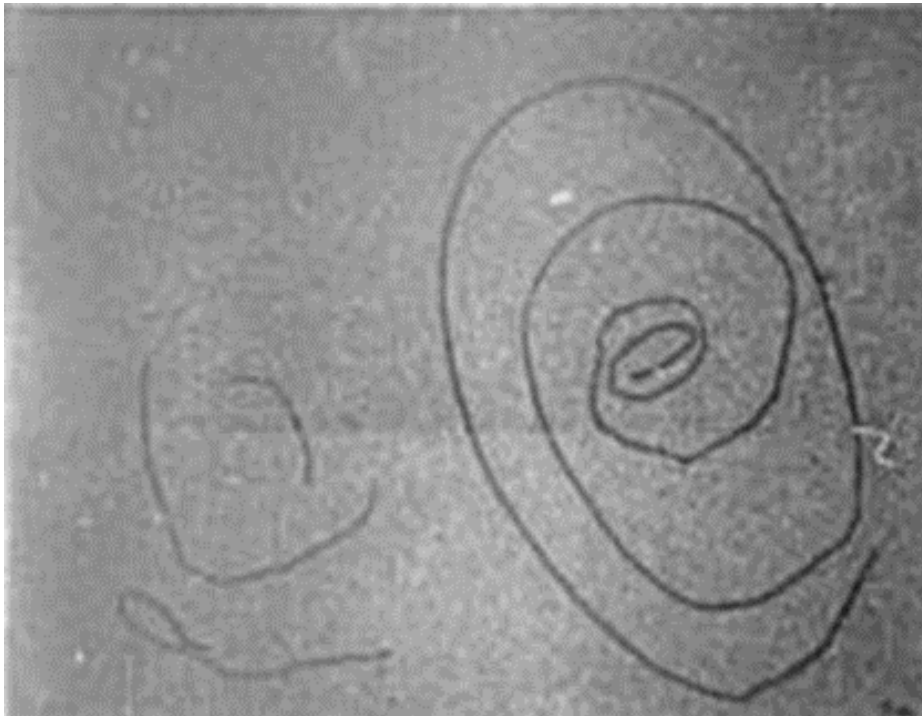
Egyforma alakzatok, sablonokkal?

<https://www.early-pictures.ch/kellogg/en/>

How to draw penguin for kids | Teddy | snail | frog | turtle
 | ஆமை | youtubekids | Kanaakids(toddler)
<https://www.youtube.com/watch?v=daeatWA9HF0>

www.messylittlemonster.com

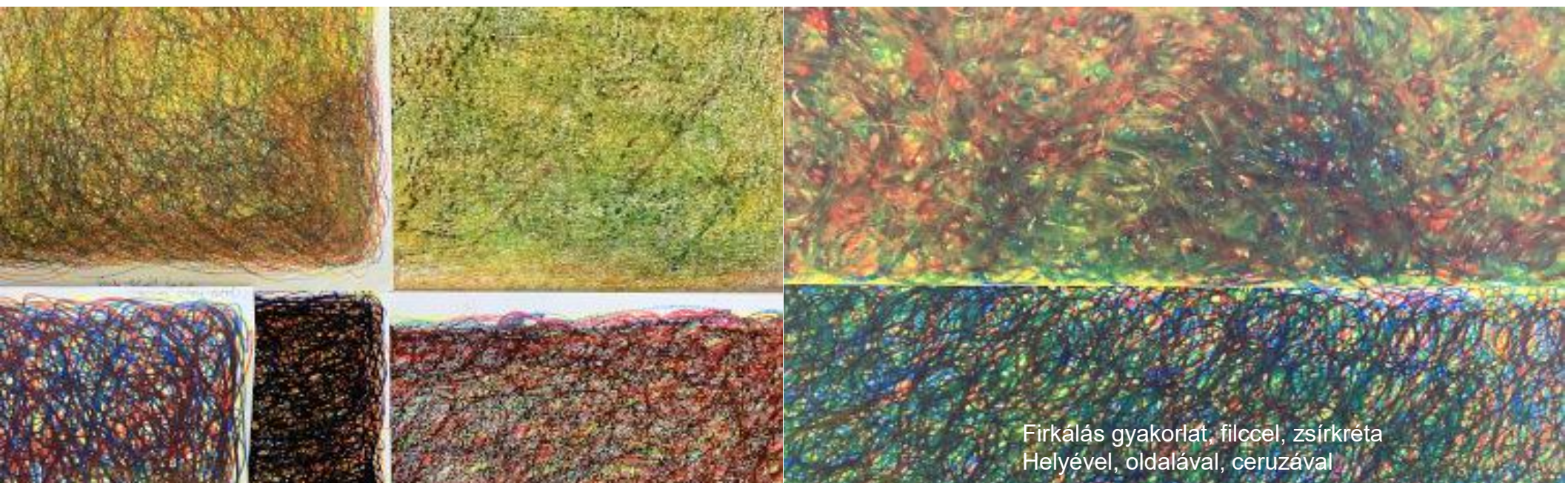
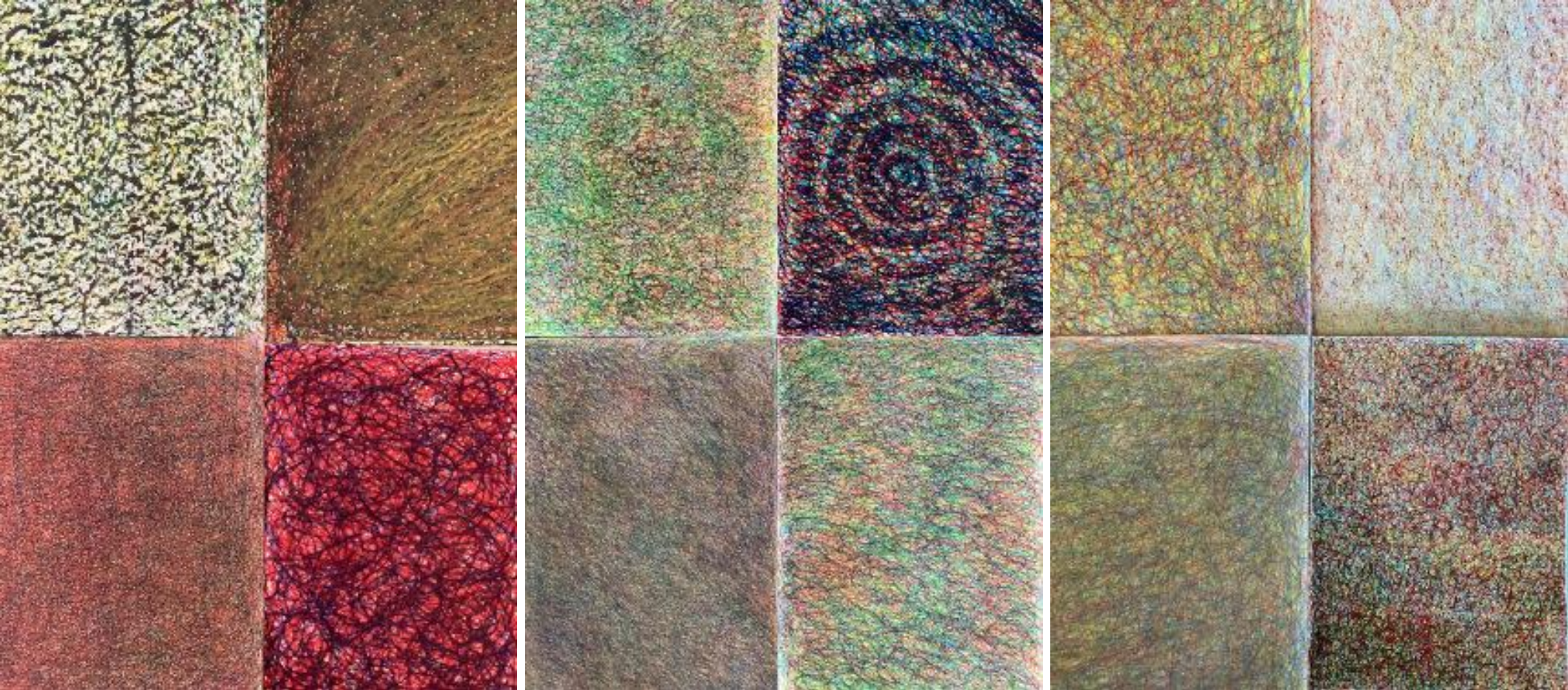
Scott 5 éves
meaningfull or meaningless?

Rhoda Kellogg alapfirkák és kombinátumok

<https://www.early-pictures.ch/kellogg/en>

Dinamikus firkálás gyakorlat, alapfírka mozdulatok kombinálása sárga, kék és piros színesceruzákkal
Hallgatói munka

Firkálás gyakorlat, filccel, zsírkréta
Helyével, oldalával, ceruzával

Dinamikus firkálás gyakorlatok, alapfirkák kombinációja sárga, kék és piros színesceruzákkal
Tépés, ragasztás, spirál elrendezés módban. Hallgatói csoportmunka

A dinamikus mozdulatok utánzási kísérlete $\neq$

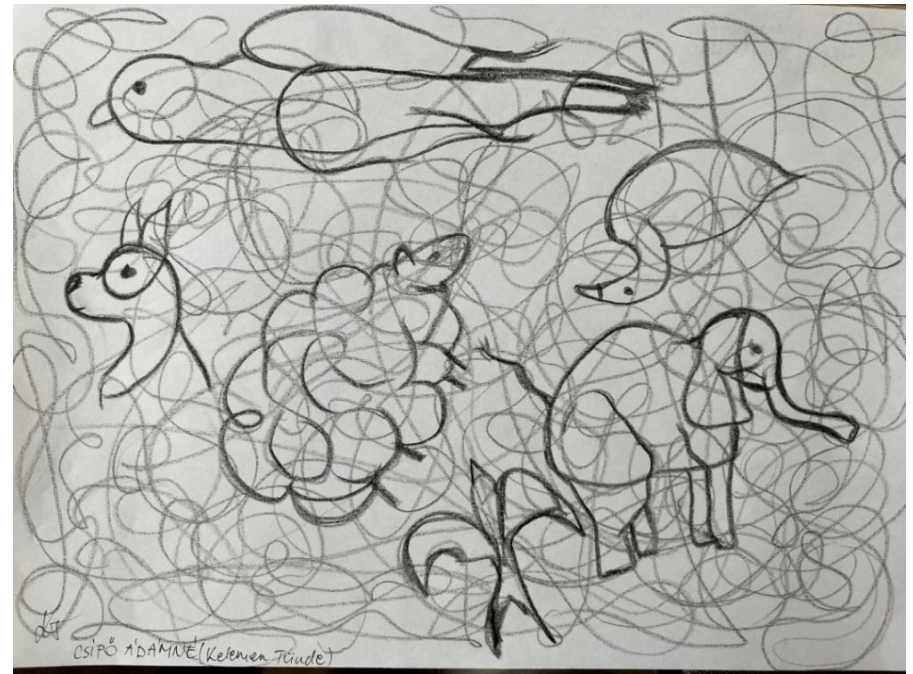
Az alakzatok pontos másolásával

Henry Moore's Sheep Sketchbook (1980)

Hurkolódásból születő alakzatok, hallgatói munkák

Nyers gyapjú fotója

Az élményorientált képteremtés alapja kisgyermekkorban a valóság játékos megismerése, tapintással, szaglással, mozgásos manipulációkkal, ízleléssel, megfigyeléssel, hallgatózással...

Az élmény a képteremtés forrása

„Olyan *pszichikus jelenség*,
amely a személyiség *belső életének*
eseményévé válik”

(Esztétikai kislexikon)

Fogjuk meg!

Alakítsuk át! Formáljuk! Játszunk vele!

Rakjuk össze, szedjük szét, működtessük!

Szagoljuk meg! Kóstoljuk meg!

Együk meg!

Mozogjunk vele! Mozgassuk meg!

Hallgassuk!

Nézzük! Lássuk! Gyűjtsük!

Ismerd fel! Aha élmény!

Jelenítsük meg!

Személyessé vált tapasztalat, ismeret.
Individuális átélés, hosszabb távú
emlékkép.

A művészeti élmény

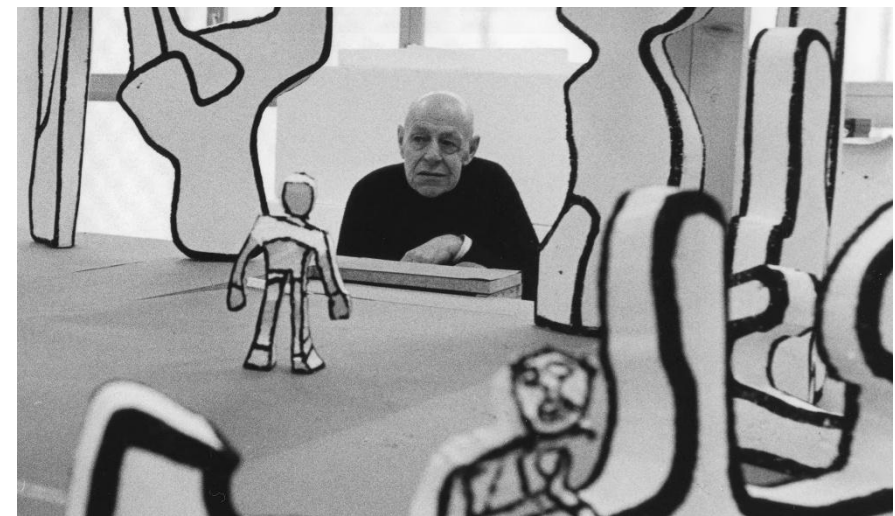
Játszunk a művészettel, a művészet eszközeivel, technikáival!

Példák a GYIK MŰHELY munkáiból

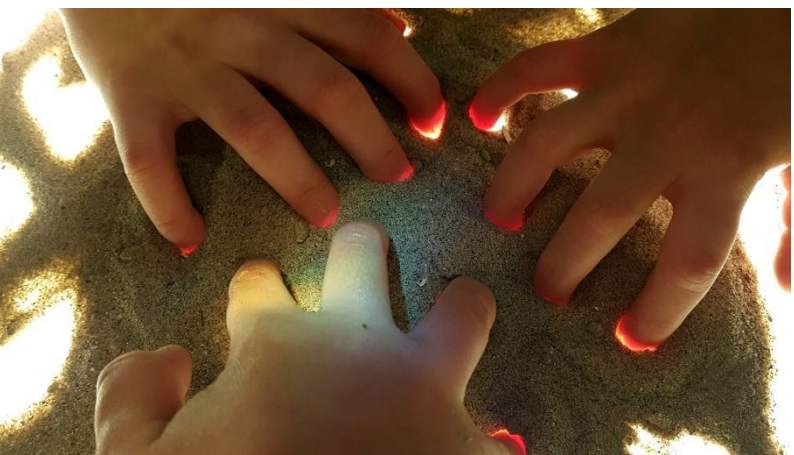
Forrás: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100039085190792&sk=photos>

<https://www.pacegallery.com/exhibitions/jean-dubuffet-17/>

Jean Dubuffet: Le cirque 2020 New York

Pillanatképek

a GYIK Műhely
alkotói légköréből

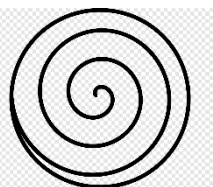

A spontán mozgások fokozatos szelídítése

Festés egy gesztenye görgetésével

<https://www.facebook.com/reel/883447920815429>

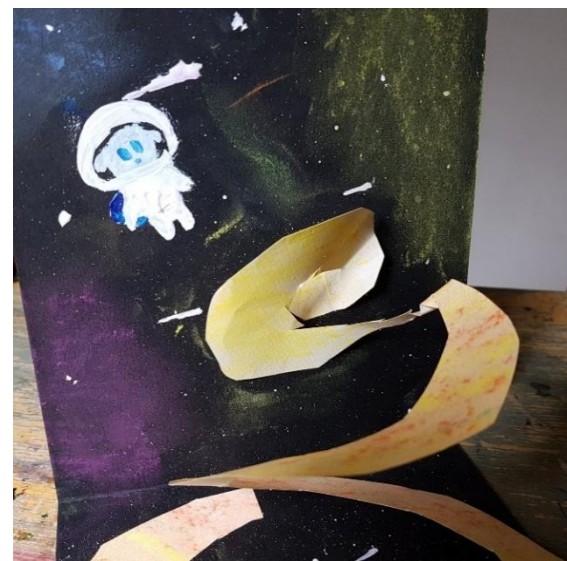
Utak a spirál felé.

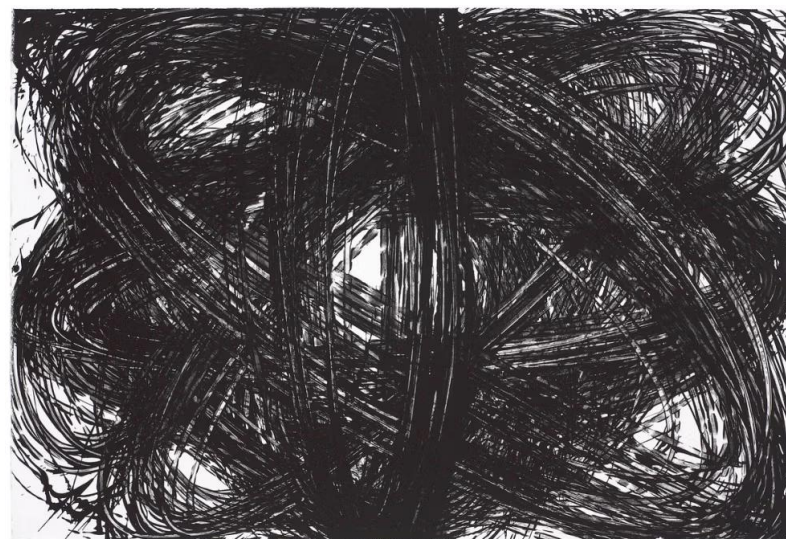
Az ösztönös körözés.
Irányított haladás.

Térben és síkban.

Forrás: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100039085190792&sk=photos>

Antonie Gormley: Clearing, 2006–09

Minden rajz (és ma már több mint száz készült belőlük) egy megélt pillanat valóságát örökíti meg. Gormley úgy utalt ezekre a rajzokra, mint „egyfajta koreográfiára a kéz-kar-agy számára”, vagy „csak olyan tevékenységnyomokra, ahol az elmémet-testemet érzékelőként használom.

<https://www.antonygormley.com/works/drawing/series>

Körözés a térben (GYIK Műhely)

Forrás: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100039085190792&sk=photos>

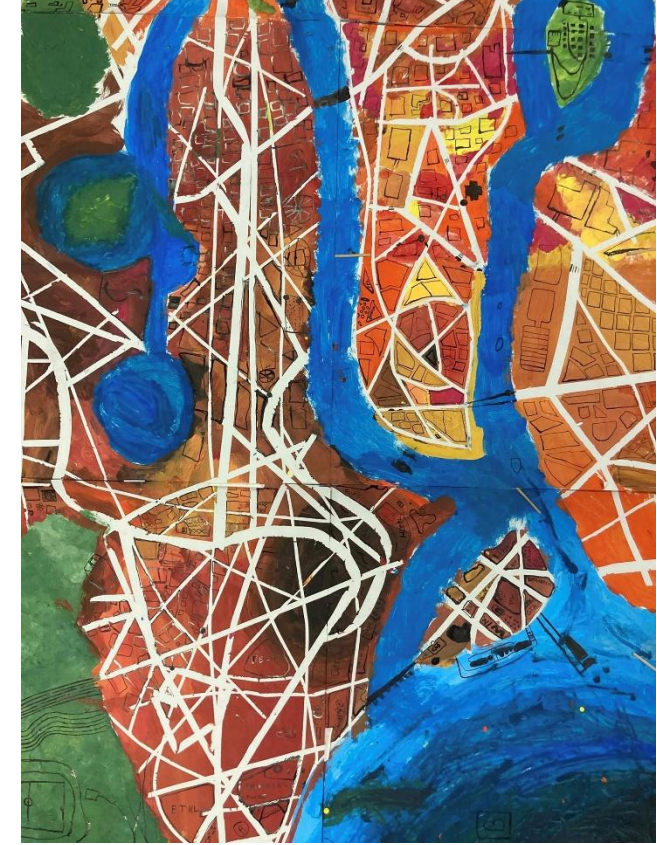

Utak

Tér

Kép

Forrás: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100039085190792&sk=photos>

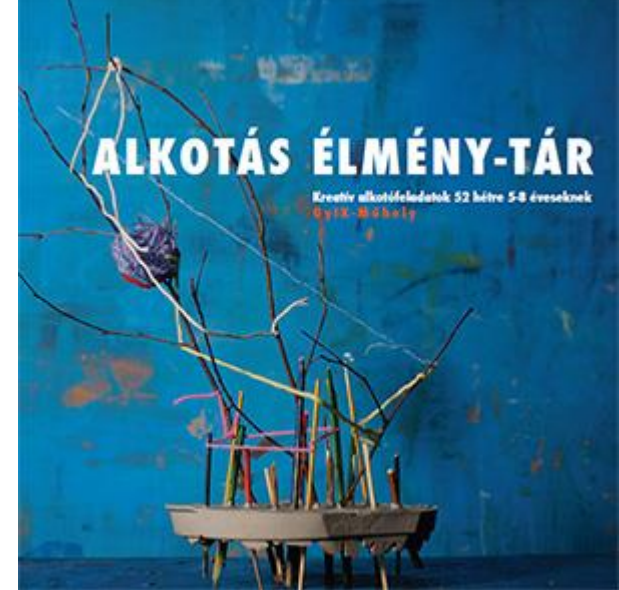
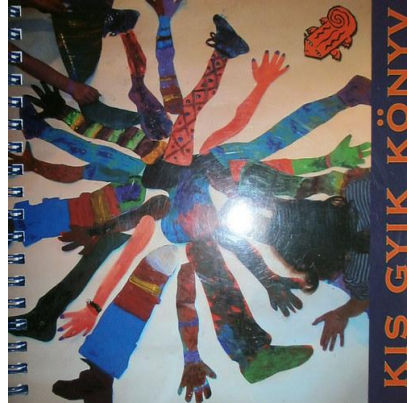

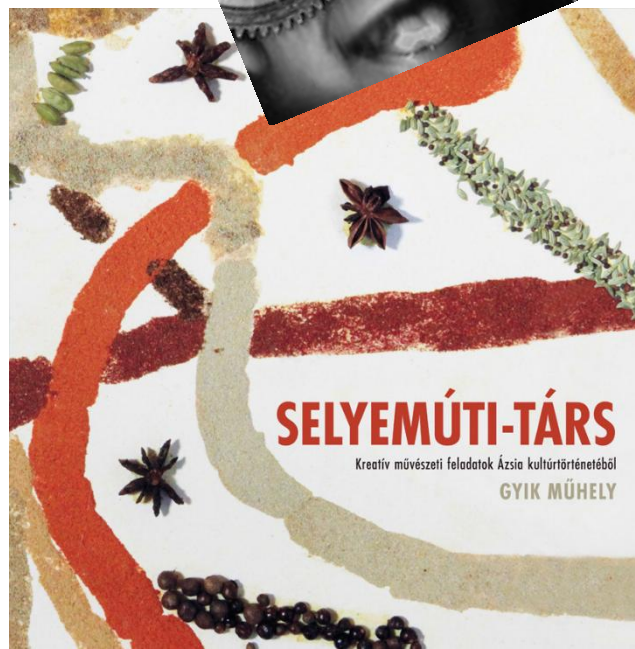
Élményközpontú megismerés központi szerepe

Forrás: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100039085190792&sk=photos>

GYIK kiadványok

Land Art

<https://www.landartforkids.com/what-is-land-art.html>

Konkrét témaadás
helyett
valódi élményből
fakad a képteremtés
gyermekközpontú
szemlélete

Robert Smithson, Spiral Jetty, 1970
(Great Salt Lake, Utah)
(photo: Gianfranco Gorgoni)
<https://smarthistory.org/robert-smithson-spiral-jetty/>

A természet inspiratív ereje

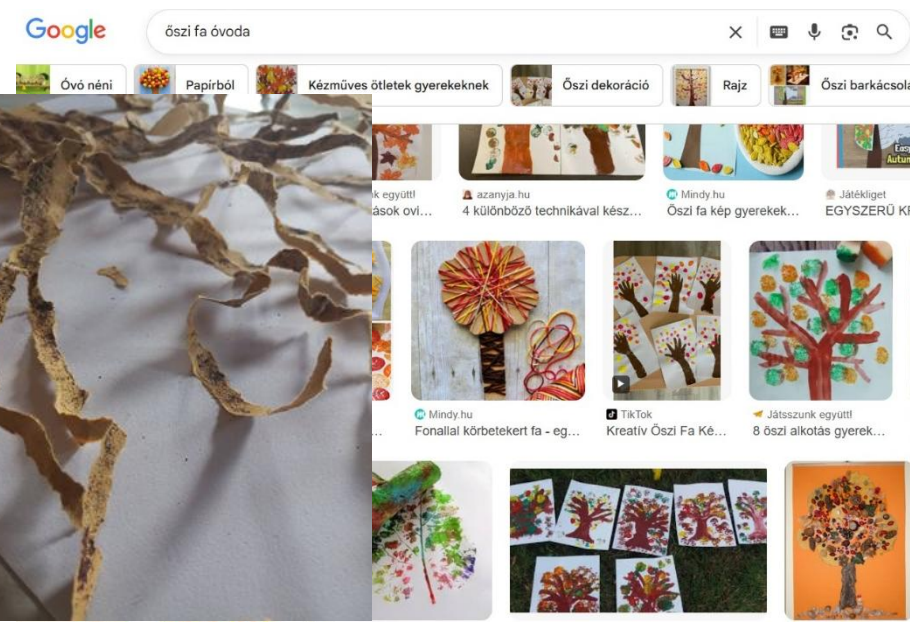

Frottázsok:
A természet
lenyomata

Associazione
Bruno Munari
– ABM

Az ABM
Bruno Munari
művész
gondolatait
és
munkásságát
népszerűsíti.

<https://www.facebook.com/Associ>

Bruno Munari (1907- 1998.)
Olasz művész, designer és
feltaláló volt, aki a vizuális
művészetek számos területén
dolgozott (festészet, szobrászat,
film, ipari formatervezés, grafikai
tervezés) játékos, didaktikai
módszerekkel, a mozgás, a
tapintásos tanulás, a kinezetikus
tanulás és a kreativitás kutatásával
foglalkozott.

**COMPLICARE È FACILE.
SEMPLIFICARE È DIFFICILE.
PER COMPLICARE BASTA AGGIUNGERE.
TUTTO QUELLO CHE SI
VUOLE: COLORI, FORME,
AZIONI, DECORAZIONI,
PERSONAGGI,
AMBIENTI PIENI DI COSE.
TUTTI SONO CAPACI DI COMPLICARE.
POCHI SONO CAPACI DI SEMPLIFICARE...**

BRUNO MUNARI

Bonyolítani könnyű.
Egyszerűsíteni nehéz.
A bonyolításhoz elég hozzáadni
mindent, amit csak akarunk.
Színeket, formákat
cselekvéseket, díszítéseket,
szereplőket,
tárgyakkal teli környezetet.
Mindenki képes bonyolítani.
Kevesen képesek egyszerűsíteni.

Bruno Murani

Associazione Bruno Munari – ABM

<https://www.facebook.com/AssociazioneBrunoMunariABM>

Beba Restelli

GIOCARRE CON
LA NATURA
A lezione da Bruno Munari

Le Comete FrancoAngeli

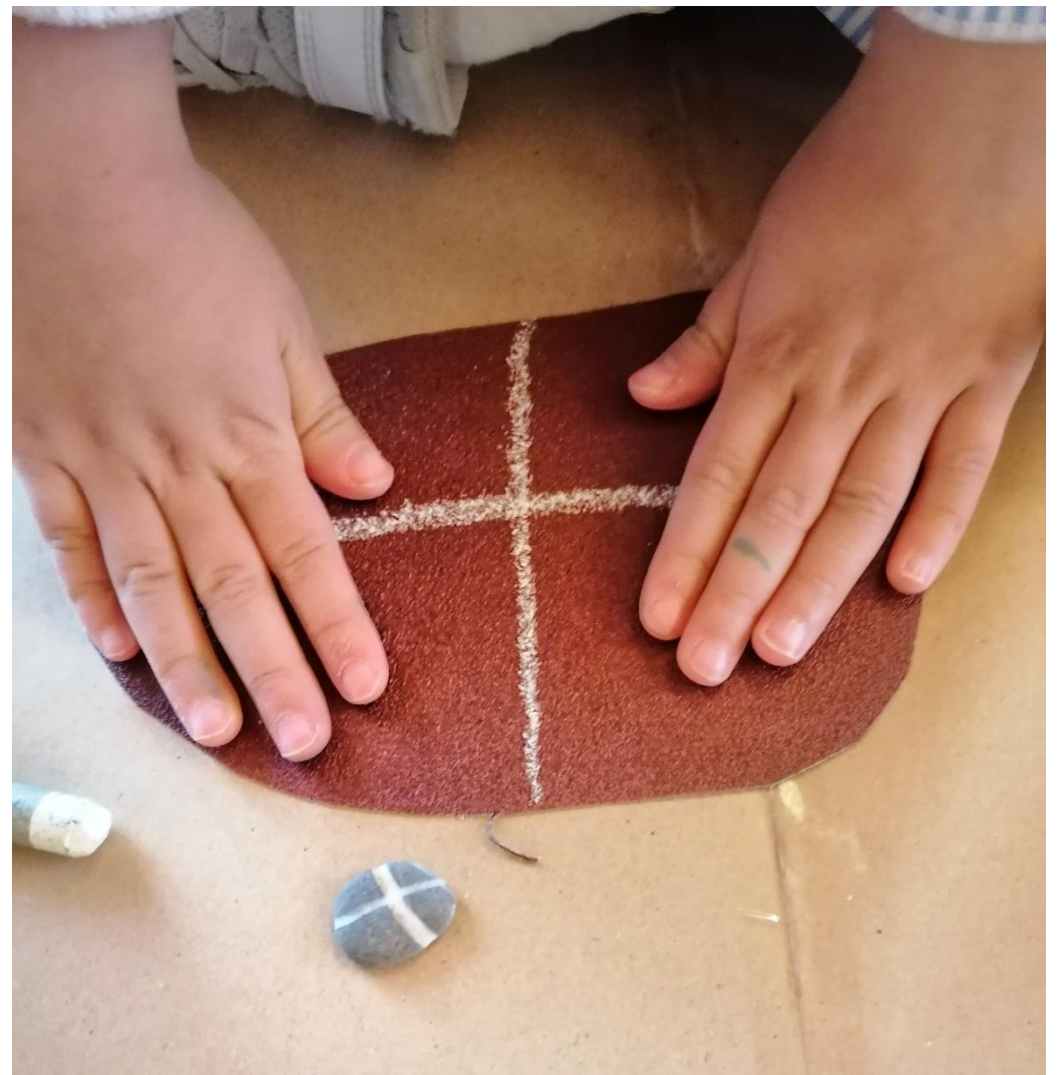
MILLE MODI

Laboratori secondo Metodo Bruno Munari®
per adulti e bambini,
a cura di Paola Cappelletti.

Több mint húsz éve vesz részt kreativitásfejlesztő workshopokon állandó stúdiókban, iskolákban és múzeumokban. A Brera Képzőművészeti Akadémián végzett, 2006-ban mesterdiplomát szerzett a Bruno Munari® módszertan szerinti oktatási workshopok módszertanából és tervezéséből.

2014 októbere óta a Mille Modi projekt kurátora.

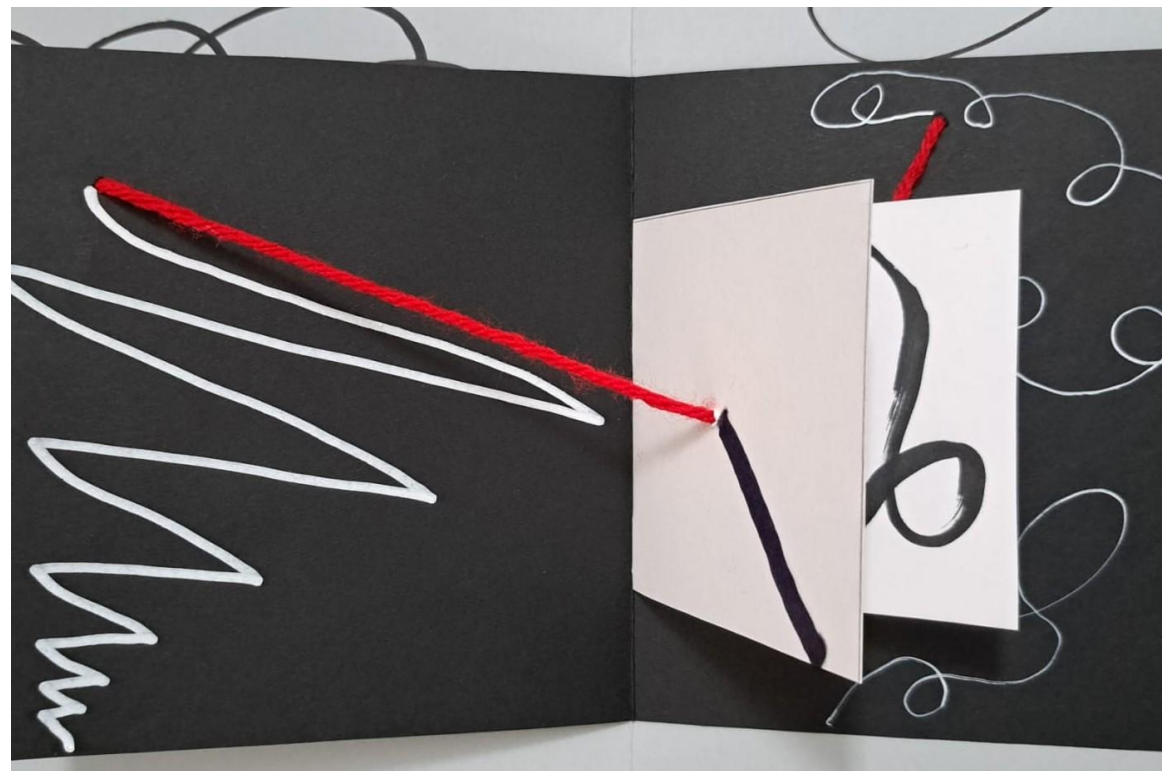
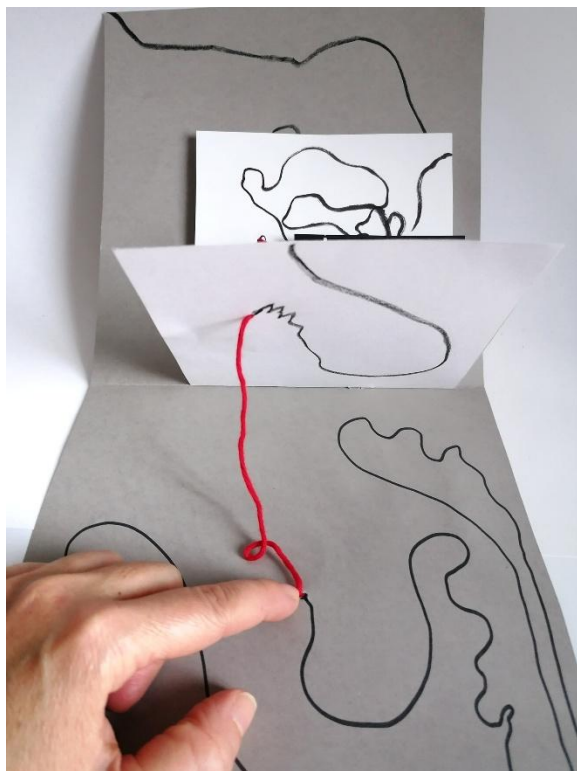

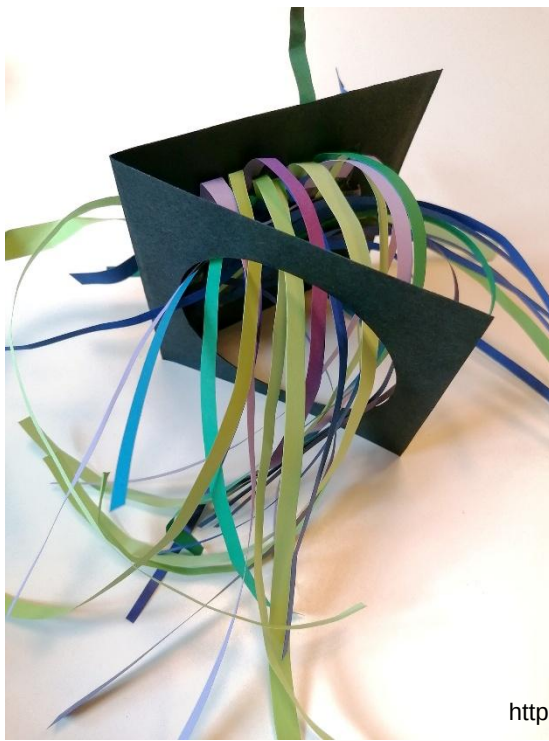
Mille Modi

<https://www.facebook.com/millemodi.org/photos>

Dimenzióváltás; Vonalképzési játékok térben és síkban

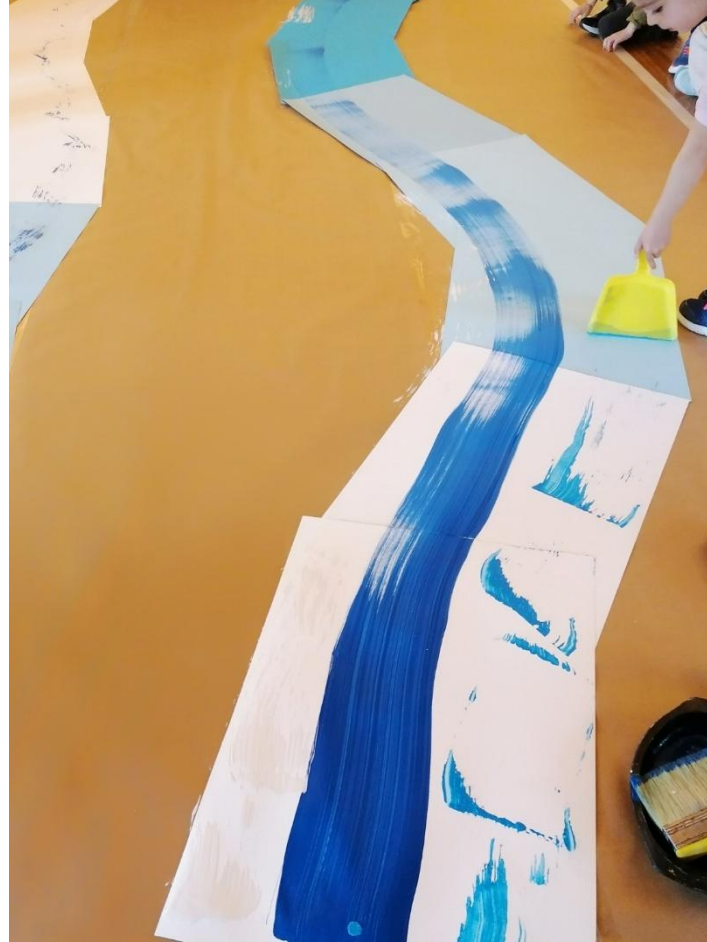
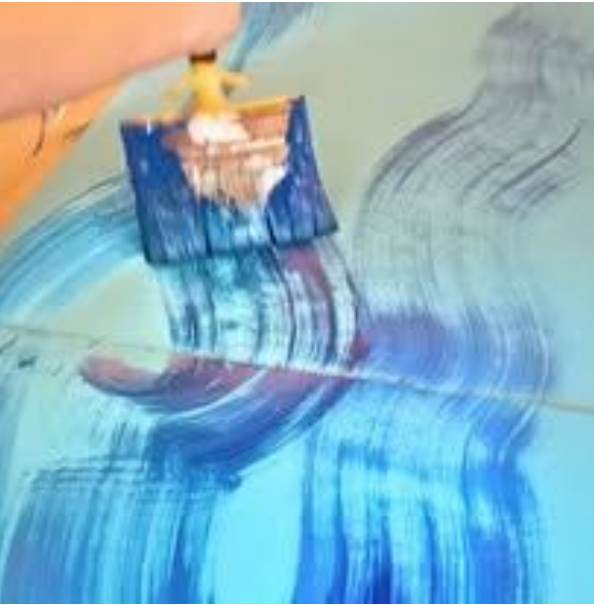

Nézőpontváltás gyakorlatai

<https://www.facebook.com/millemodi.org/photos>

Léptékváltás élménye
Vonal és foltképzés
nagy felületen

<https://www.facebook.com/millemodi.org/photos>

A gravitáció ereje: vonalképzés csurgatással

Asszociatív képteremtés csurgatással
Hallgatói csoportmunka
70 x 100 cm
tempera

Asszociatív képteremtés maszkolással
Hallgatói csoportmunka
70 x 100 cm
tempera

Associazione Bruno Munari – ABM
Az ABM Bruno Munari művész gondolatait és munkásságát népszerűsíti.

<https://www.facebook.com/AssociazioneBrunoMunariABM>

Változatos nyomhagyási kísérletek,
kézzel, kézzel készített, és talált
eszközökkel.

Vonal és folt képzési játékok, változatos nyomhagyási kísérletek, növényi motívumok felé

BÁNKI Ákos UJJ-képek K.A.S. Galéria kiállítási enteriőr 2024. 06. 11.-
07.22., fotó: Hegyháti Réka

https://www.artmagazin.hu/articles/megnyitobeszed/megnyitobeszed_bankiakos_ujj

A spontán gesztus öröme

Gál Ferenc Főiskola
Szarvasi Gyakorló
Általános Iskola és
Gyakorlóóvoda

Szamóca csoport

GYIK Műhely

<https://roadster.hu/kucsora-marta-new-york-i-kiallitasa>

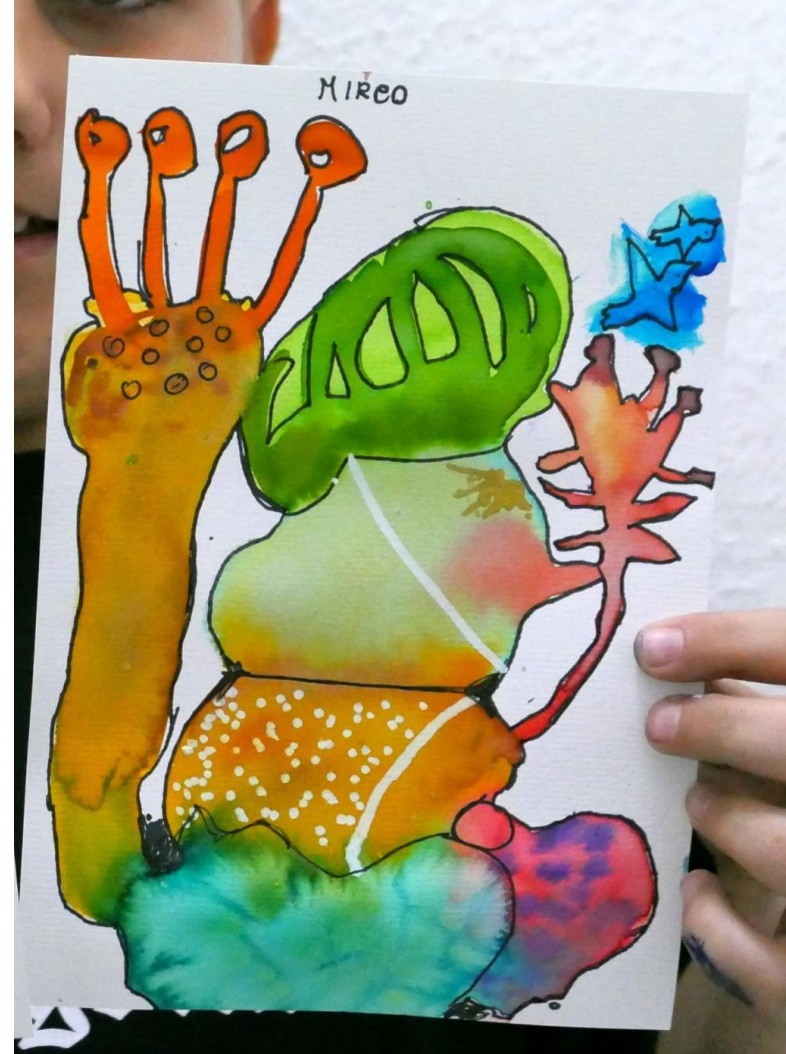
A festékanyagok kombinálásának, viselkedésének kísérletező játéka

A kísérletező szemléletmódban a véletlen és a tervszerűség elkülöníthetetlen egységben van.
Teret hagy a teremtő képzeleti erőknek, az asszociatív működésnek.

Artificio72

<https://www.facebook.com/rti.ficioele/photos>

Pataki Dóra tanítványa

<https://www.facebook.com/cdbambino>

Gál Ferenc Főiskola
Szarvasi Gyakorló
Általános Iskola és
Gyakorlóóvoda

Szamóca csoport

A spontán foltképzés és az asszociatív képteremtés példái

Paul Klee: Macska és madár 1928.

www.moma.org/collection/works/79456

A kisgyermek nem a látványt másolja,
hanem a macskával kapcsolatos élményeit
fejezi ki.

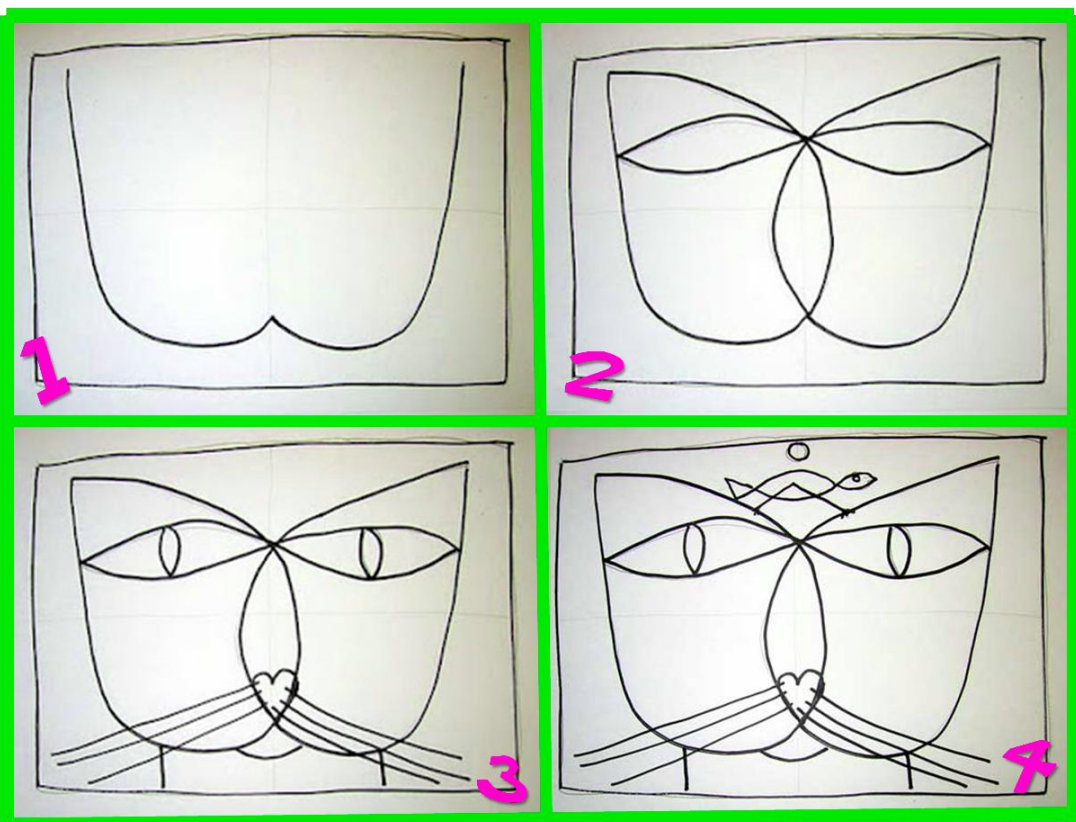
Portré / **Egész alak**

<https://miquon.org/art-at-miquon/>

Megoldási útvonal megadása beszűkíti a vizuális gondolkodás kibontakozását.

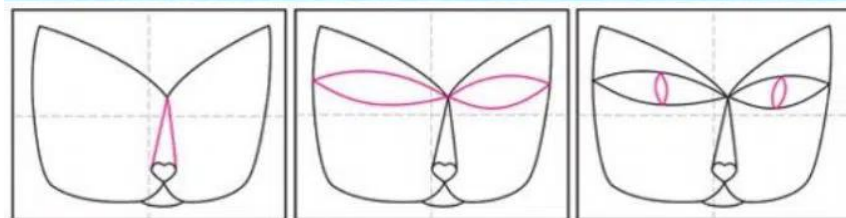
A SABLONOS SZEMLÉLETMÓDDAL
CSORBUL A MEGISMERÉS SOKSZÍNŰSÉGE
A FELFEDEZÉS EGYEDISÉGE
A RÁCSODÁLKOZÁS ÉLMÉNY.

<https://wowartproject.com/2017/05/14/2nd-grade-paul-klee-cat-and-bird-drawings/>

HOW TO DRAW A Klee Cat

ArtProjectsforKids.org

<https://artprojectsforkids.org/how-to-draw-a-cat-head/>

A kreativitás, ötletgazdagság feltételei:

A szemlélődés képessége = aktív figyelem

Gazdagodó belső képzetvilág

Önálló tapasztalati felfedések, kísérletezés, próbálgatás

Bátorság, önállóság, kockáztatás.

Variációs képesség, egyedi kombinációk.

Mozgékonyság és a flexibilitás megőrzése

Kisgyermekkorban a képi kifejezés a praktikus tevékenységből, a cselekvő játékos megismerésből, a létrehozás élményeiből induljon ki.

Ne a felnőtt absztrakció eredményét, mintáját kövessék le a gyerekek, hanem több érzékszervre ható (tapintás, mozgás, rácsodálkozó megfigyelés, hallás, ízlelés) megismerő tevékenységeinek együtteséből induljon ki az alkotói kezdeményezés.

A művész kezei

Alkotó kezek a GYIK Műhelyből

Köszönöm a figyelmet!

Baráth Nóra
festőművész

The Artist's Hands 1981
Henry Moore (British, 1898 - 1986)
<https://catalogue.henry-moore.org/objects/11794/the-artists-hands>